



Vlaams
Parlement

ingediend op **1861** (2018-2019) – Nr. 2
5 maart 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Vera Jans en Bart Van Malderen

over het voorstel van resolutie

van Freya Saeys, Peter Persyn, Griet Coppé, Ingeborg De Meulemeester,
Katrien Schryvers en Danielle Godderis-T'Jonck

**betreffende het oprichten
van een samenwerkingsproject
tussen verschillende generaties
ter bevordering van vermaatschappelijking
van de zorg**

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bert Moyaers.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Danielle Godderis-T'Jonck, Lorin Parys, Peter Persyn, Elke Sleurs,
Tine van der Vloet;

Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Martine Taelman;

Bert Moyaers, Freya Van den Bossche;

Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Lies Jans, Manuela Van Werde, Elke Wouters;

Sonja Claes, Dirk de Kort, Jamila Hamddan Lachkar, Tinne Rombouts;

Jo De Ro, Laurence Libert;

Jan Bertels, Bart Van Malderen;

Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

Documenten in het dossier:

1861 (2018-2019) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het voorstel van resolutie betreffende het oprichten van een samenwerkingsproject tussen verschillende generaties ter bevordering van vermaatschappelijking van de zorg, tijdens haar vergadering van woensdag 27 februari 2019.

1. Toelichting door Freya Saeys

Freya Saeys herinnert aan de rusthuisklas van een basisschool in Vinkt, gestart door verbouwingswerken maar door het succes voortgezet. Alle klassen van de school komen sedertdien geregeld naar het woonzorgcentrum. Zelfs het schoolfeest vond er plaats. Ouderen maakten zo opnieuw deel uit van het gemeenschapsleven in het dorp. Dat is de perfecte illustratie van de ambities van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-2019, 1765/1-5). In de memorie staat immers dat de achthonderd woonzorgcentra de potentie hebben om zich te ontwikkelen, in samenwerking met het lokale bestuur en relevante actoren, tot community hubs die de sociale cohesie en de leefbaarheid van de wijk en buurt bevorderen. De interactie tussen kinderen en ouderen biedt nog andere voorbeelden: een realistischer beeldvorming over oud worden; een betere omgang met het verlies van dierbaren; of het aantrekkelijk maken van werken in de welzijnssector. De rusthuisklas geeft goesting in meer, zoals bijvoorbeeld intergenerationele samenwerking tussen scholen en woonzorgcentra, maar ook met andere voorzieningen zoals dagverzorgingscentra en voorzieningen voor personen met een handicap. Dit voorstel van resolutie wil niets verplichten, en koppelt evenmin elke school aan een woonzorgcentrum, maar wil ervoor zorgen dat scholen die dat willen, de middelen daartoe hebben. De indieners vragen eerst te bekijken wat er al bestaat, op basis daarvan het Steunpunt Mens en Samenleving een inspiratiegids met goede praktijken te laten ontwikkelen, en voorts via vormingstrajecten de samenwerking uit te rollen.

2. Bespreking

Voor CD&V is het voorstel van resolutie een logische stap in de vermaatschappelijking van de zorg, aldus *Katrien Schryvers*. Wie zorg nodig heeft, krijgt die best in de gemeenschap en kan ook aan die gemeenschap blijven participeren. Waar voorheen centra aan de rand van de gemeenschap in het groen gevestigd werden, is dat nu midden in de gemeenschap. Ook dan mag het centrum niet op zich staan en moet het interageren met de omgeving, naast buurtgericht en intergenerationeel werken. CD&V zal dit voorstel van resolutie met overtuiging steunen.

Bevolkingsgroepen en zorg samenbrengen, is volgens *Elke Van den Brandt* een goed idee. Een overzicht van alle bestaande grote en kleine projecten is dat ook. Ze verwacht dat er nog heel wat belemmeringen gevonden worden, onder meer in erkennings- en infrastructuursubsidieregels. Ze suggereert de Vlaamse Regering een deadline op te leggen om het voorstel van resolutie uit te voeren zodat bijvoorbeeld in de uitvoeringsbesluiten voor het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 al met de resultaten rekening kan worden gehouden.

Peter Persyn dankt de initiatiefneemster van het voorstel van resolutie. Het is een logische aanvulling van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, maar ook van het decreet van 16 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid, het voorstel van resolutie betreffende de aanpak van eenzaamheid in Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1850/1) en het voorstel van resolutie betreffende de invoering van gezinshuizen in Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1851/1). Hij herinnert aan de institutionalisering van ouderenzorg en van tal van andere levensaspecten, die thans gecounterd worden door de buurtgerichte zorg of leeftijdsvriendelijke buurten. Hij ziet een omgekeerde evolutie van een geatomiseerde samenleving waar ouderen niet tot last mogen zijn van werkende

(klein)kinderen, naar een samenleving waar ouderen met hun verdiensten en bagage opnieuw volledig deel van uitmaken. Dit voorstel van resolutie past daarin en geniet de steun van N-VA.

Bart Van Malderen is het eens met driekwart van het beschikkende gedeelte. Alleen is het onmogelijk een voorstel van resolutie over de vermaatschappelijking van de zorg te bespreken zonder ook de praktische consequenties ervan in ogenschouw te nemen. Het idee is goed maar het is de laatste tijd gebruikt om de overheid te ontslaan van haar verantwoordelijkheid, en soms zelfs om besparingen te rechtvaardigen of tekorten te laten bestaan. Dat maakt dat het concept jammer genoeg verbrand is. Hij vindt het jammer dat er, kort na de goedkeuring van de begroting voor 2019, een voorstel van resolutie nodig is om financiële middelen en personeel te vragen. Het is nog mogelijk een begrotingswijziging te behandelen voor de pre-electorale periode intreedt. Anders blijft het bij een foute aanwending van het concept 'vermaatschappelijking van zorg'.

Katrien Schryvers beschuldigt de oppositie ervan de vermaatschappelijking van de zorg een negatieve connotatie te hebben gegeven door het af te schilderen alsof mensen voor zorg op zichzelf of hun omgeving aangewezen zijn. De enorme bijkomende inspanningen tijdens deze regeerperiode op vlak van zorg en welzijn bewijzen het tegendeel. Wie zorg nodig heeft, heeft het recht die te krijgen in de maatschappij, van zijn naasten die daartoe samenwerken met professionals en overheidsondersteuning krijgen. De Vlaamse Regering heeft daartoe grote inspanningen geleverd.

Freya Saeys wijst erop dat de school in Vinkt zelf beslist heeft een rusthuisklas te organiseren, voorlopig op eigen kosten. Het is van onderuit gegroeid, zoals het hoort. Dat is echter niet vol te houden. Dergelijke initiatieven ontstaan niet zomaar, maar vergen een open geest van zowel scholen als van voorzieningen. Het is goed om hinderpalen in kaart te brengen, te bekijken hoe die weg te werken, goede praktijken als inspiratiebron beschikbaar te stellen, en vormingstrajecten op te zetten.

Elke Van den Brandt is tevreden over het vuur in het betoog. Mensen willen inderdaad voor hun naasten zorgen. Deze meerderheid vindt echter dat ze langer moeten werken, schaft zorgverloven af, heeft nog geen goed statuut voor mantelzorgers opgezet, heeft nog geen gelijkwaardige verlofstelsels voor pleegouders goedgekeurd, tolereert wachtlijsten van 14.000 mensen met een handicap en van 6000 jongeren, zorgt niet voor 12.000 extra plaatsen in de kinderopvang, zorgt ervoor dat een thuiszorghulp gemiddeld minder tijd per oudere kan besteden dan in het begin van de regeerperiode, en heeft niet geïnvesteerd in de buitenschoolse kinderopvang in afwachting van een decretale regeling. Deze Vlaamse Regering maakt het moeilijker om zorgtaken te combineren met werken. Het is ongehoord dan te beweren dat de oppositie vermaatschappelijking van de zorg een slechte naam geeft.

Bart Van Malderen is ook tevreden met de emotie, die betrokkenheid bewijst. Hij is blij met de veerkracht en het engagement in de samenleving die tot uiting komen in bijvoorbeeld mantelzorg of vrijwilligerswerk, maar dat komt onder druk te staan. Van onderuit groeien is een mooi principe, maar mensen gaan onderuit omdat ze te lang moeten wachten op georganiseerde zorg. Mensen krijgen liefst zorg bij hen thuis, maar gelijklopend moet kwalitatieve zorg op maat verzekerd zijn.

Katrien Schryvers komt tot de essentie. Vermaatschappelijking van zorg moet ervoor zorgen dat mensen die zorg nodig hebben bij de gemeenschap blijven horen. Dat staat niet los van professionele zorg. Beide vullen elkaar aan. Het klopt dat er nog veel noden zijn. Ook de komende jaren moet er worden

geïnvesteed in welzijn zoals dat deze regeerperiode gebeurde. Er is nog geen enkele regeerperiode zoveel geïnvesteed in welzijn.

Peter Persyn treedt *Katrien Schryvers* bij en vraagt te stoppen met de demagogische klaagzang alsof er een sociaal bloedbad plaatsvond. Deze meerderheid heeft haar warme hart getoond: er is nooit eerder meer geïnvesteed in alle aparte sectoren, zowel door de Federale Regering als door de Vlaamse Regering. In de meest kwetsbare laatste fase van hun leven moeten mensen correcte en degelijke zorg krijgen. Ook daar is er een groeipad dat voortgezet moet worden in de volgende regeerperiode.

Elke Van den Brandt herhaalt dat ze reageert op de beschuldiging dat de oppositie van vermaatschappelijking van zorg een negatief begrip maakt. Debat hoort thuis in het Vlaams Parlement maar mag niet afgedaan worden als demagogie. Ze heeft nog nooit ontkend dat er geïnvesteed is, maar deze Vlaamse Regering is er niet in geslaagd om iedereen de zorg te bieden die hij nodig heeft: de wachtlijsten zijn niet gedaald en zorggarantie voor de zwaarst zorgbehoevenden, een belofte uit het regeerakkoord, is er niet.

Bart Van Malderen ontkent de investeringen niet maar vraagt de meerderheid en de minister te erkennen dat er bij het begin van de regeerperiode bespaard is. In haar meerjarenbegroting heeft de Vlaamse Regering eerst bespaard om op het einde van de regeerperiode te kunnen investeren om zo uiteindelijk opnieuw op het beginpunt uit te komen. Er zijn meer welzijnsmiddelen, maar het is zaak die af te zetten tegen de algemene middelen, de behoeften, en de maatschappelijke en demografische evoluties. De meerderheid kan niet ontkennen dat de wachtlijsten opgelopen zijn en dat er jaar na jaar bespaard is op werkingsmiddelen.

Lorin Parys besluit de discussie met woorden van appreciatie voor dit voorstel van resolutie.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt met 9 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Bert MOYAERS,
voorzitter

Vera JANS
Bart VAN MALDEREN,
verslaggevers